

Závěrečná zpráva z ankety

Komunitní zahrady na Desítce

ÚMČ Praha 10
oddělení strategického rozvoje a participace
Kancelář starostky
červenec 2021

Anketa byla spuštěna na začátku května 2021, účastnit se bylo možné do 31.května 2021. Respondenti byli osloveni prostřednictvím sociálních sítí a to nejen na oficiálním profilu Praha 10, ale i v uzavřených skupinách se zaměřením na městské zahradničení.

Cílem ankety bylo zmapovat současný stav komunitních zahrad na území MČ Praha 10 a vejít v komunikaci se správci a uživateli.

Anketu vyplnili uživatelé a správci čtyř komunitních zahrad. Celkový počet respondentů byl 11. Nejvíce respondentů (4 z 10) je zapojeno do komunitní zahrady při KD Barikádníků.

Respondenti odpovídali na tyto otázky

- Kolik lidí (odhadem) využívá komunitní zahradu?
- Považujete kapacitu komunitní zahrady za dostatečnou?
- Organizujete i jiné komunitní aktivity s dalšími uživateli zahrady?
- Vzděláváte se dále v tématice městského zahradničení?
- Jakou další podporu od Městské části Praha 10 byste uvítali?
- Co Vám osobně přináší komunitní zahradničení?

Na poslední otázku odpověděli respondenti podobně napříč jednotlivými zahradami:

- ❖ Možnost pěstovat plodiny, kterým je můj balkon malý.
- ❖ Možnost celoročně využívat kompostér a celkově se podílet na péči o živ. prostředí (pěstování rostlin vhodných pro hmyz atd.).
- ❖ Příležitost pro seznámení, utváření lepších sousedských vztahů a v neposlední řadě fajn místo pro odpočinek, aktivní trávení volného času a super okamžiky se zahradníky.
- ❖ Důvod proč chodit ven, na příjemné místo.
- ❖ Pěstování bylinek pro vaření.
- ❖ Možnost zahradničit, mít kontakt s lidmi, pěkné místo kousek od bytu.
- ❖ Relax, zeleninu, bylinky, možnost posezení na hezké zahradě.
- ❖ Možnost setkávání s přáteli, relaxace v přírodě a zajištění alespoň částečné potravinové soběstačnosti.

Seznam komunitních zahrad (KZ) na území MČ Praha 10

Komunitní zahrada při KD Barikádníků (správkyně Ivana Linhartová)

<https://www.mapko.cz/319328-kz-na-barce>

<http://kdbarikadniku.cz/komunitni-zahrada/>

Komunitní zahradu při KD Barikádníků ve Strašnicích aktuálně tvoří 22 truhlíků, které má v pronájmu (nejčastěji více členů rodiny) odhadem 40 aktivních uživatelů. KZ je na pozemku MČ Praha 10. Poptávka po pronájmu truhlíků roste. Zájem je, nicméně kapacita je naplněna a její další rozšiřování by znamenalo větší finanční a organizační zátěž.

V rámci této komunitní zahrady se odehrávají další doprovodné aktivity. Pravidelná zahradnická setkání vždy poslední čtvrtek v měsíci, workshopy a malé komunitní akce.

Pravidelně jsou organizovány setkávání na zahradě, grilování, a samozřejmě organizační schůzky zahradníků.

Správkyně Ivana Linhartová se intenzivně dále vzdělává. "Zúčastnila jsem se několika seminářů organizace Kokoza, festivalu Pěstuj město, jsem členkou FB skupiny @Komunitni zahrady, kde se objevuje spousta inspirace. Pročítám různé zahraniční publikace, sleduji konkrétní zahrady (Paletka, Kotlaska, Mečislavka, Plechána aj.)."

Od Úřadu MČ Praha 10 by zahradníci uvítali realizaci společných setkání pro komunitní zahradníky z Prahy 10 a vzdělávací semináře (koordinace zahrady přináší různé výzvy a je potřeba zkoušet, vzdělávat se, sdílet zkušenosti).

Uvítali by také dílčí změny v dotačních programech MČ Praha 10:

- 1) Podpora komunitních zahrad vedených neformální skupinou bez právního statusu.
- 2) Specifické finanční nároky (voda, zemina, nářadí, křovinořez) komunitních zahrad jsou do výzev často velmi těžko napasovatelné.
- 3) Vyhlášení výsledků Zásobníku projektů začátkem června je z hlediska zahradnické sezóny pozdě. Zároveň může být problematické předfinancování projektu z vlastních zdrojů.

Komunitní zahrada Pod Bohdalcem I. (správkyně Jolana Adamčíková)

<https://www.mapko.cz/406550-zahrada-bohdalec>

KZ Pod Bohdalcem se nachází na pozemku MČ Praha 10. Tuto komunitní zahradu využívá přibližně 15 zahradníků z okolí. V rámci zahrady se odehrávají různé komunitní akce, setkávání přátel a sousedů. Hojně je také využívána přilehlá bosonohá stezka. Kapacita zahrady je v tuto chvíli naplněna a správkyňe jedná s Úřadem MČ Praha 10 o pronájmu a úpravě přiléhajících pozemků za účelem rozšíření zahrady.

Jako další podporu by uvítala umožnění přístupu k pitné vodě a wc.

Komunitní zahrada v parku na Tehovské (správce František Huber)

<https://www.mapko.cz/86131-parcik-tehovska-komunitni-zahradka>

KZ v parku na Tehovské se nachází na pozemku přilehlého SVJ. Tuto komunitní zahradu využívá podle správce cca 12 rodin z okolí. Zahrada byla založena jako součást ožívování celého parku. “Zahradu jsme založili, aby oživila zadní kout parčíku. To se povedlo. Po několika letech fungování zahrádky a mírné obměně “zahradníků” se setkáváme s ostatními sousedy, protože to teď jsou fajn lidi. Do zahradničení se více zapojují sami děti, což je super. Sám pěstuji bylinky a zeleninu, mám zahrádku pod okny.” říká František Huber, správce zahrady.

V tuto chvíli je však kapacita zahrady nedostatečná a správce by ocenil rozšíření jejích kapacit a podporu MČ Praha 10 při zachycování dešťové vody na zalévání.

Komunitní zahrada Pod Rapidem (správkyně Alexandra Hroncová)

https://www.instagram.com/zahrada_pod_rapidem/?hl=cs

Komunitní zahrada se nachází ve vnitrobloku mezi ulicemi V Olšínách / Mrštíkova / Pod Rapidem, na pozemku vlastněném bytovým družstvem. Využívá ji odhadem 50 lidí. V rámci zahrady funguje také komunitní kompostér. Správkyně Alexandra Hroncová popisuje jako hlavní motivaci pro její chod odpočinek, relax, dobrý pocit, částečnou soběstačnost, udržitelnost a eko přístup. Informace a zdroj inspirace pro správkyňi jsou různé spolky jako je Bieno, Kokoza, ale také například stránky Odboru životního prostředí Magistrátu hl. m. Praha. Na zahradě je v plánu obnova studny, plánují také jezírko za účelem zvýšení zádrže dešťové vody v zahradě - v době velkých veder je v zahradě o 5 stupňů méně, než na ulici.

Komunitní zahrada Miluška (správce Milan Sedmihradský)

<https://www.mapko.cz/720054-komunitni-zahrada-miluska?fc=328,329,327>

Komunitní zahrada Miluška se nachází na pozemku SVJ ve Vilové ulici ve Strašnicích. Společně zde zahradničí asi 20 lidí. Kapacita zahrádky je v tuto chvíli dostatečná, připravují se však i další záhony k využívání. Dále zde organizují společné úklidové akce, k rozvoji využívají konzultací profesionální zahradnice. Správce Milan Sedmihradský považuje za hlavní motivaci ke komunitnímu zahradničení podílet se na zlepšení životního prostředí, radost a budování komunity. Od městské části by správce ocenil propagaci a odvoz dřeva, které nelze kompostovat.

Komunitní Zahrada Vršovická zahrada (Správkyně Kateřina McCreary)

<https://www.facebook.com/vrsovickazahrada>

Data z ankety k této KZ nejsou k dispozici.

Závěr

Na území MČ Praha 10 funguje šest komunitních zahrad, čtyři ve Strašnicích, jedna ve Vršovicích a jedna na Bohdalci.

Zároveň z paralelní ankety ke komunitnímu kompostování vyplývá, že ve Vršovicích je potenciál pro založení dalších zahrad při již fungujících komunitních kompostérech a to v ulici Jerevanské a ve vnitrobloku Kubánské náměstí / Na hroudě. Jako komunitní zahrada může sloužit také prostor u Greenpointu ve Strašnicích. Další zájemci kontaktovali oddělení strategického rozvoje a participace ÚMČ Praha 10 v rámci Strategie Tour s dotazy na možnost založení KZ na Zahradním Městě.

Doporučení

Vytvořit například **desatero** s informacemi, jak postupovat v případě, že je snaha lidí o zřízení nové komunitní zahrady.

Zpracovat jednoduchou **strategii**, aby zájemci o komunitní zahradničení věděli, jaký je cíl MČ Praha 10 v oblasti komunitních zahrad a možný způsob podpory, např. co ÚMČ Praha 10 může zájemcům poskytnout (pronájem prostoru, finance na rekonstrukci a stavbu truhlíků, finance na systém zadržování vody, školení, spolupráci atd.). Pokud by byli v oblasti financování zájemci odkazováni na každoroční soutěž „ZÁSOBNÍK PROJEKTŮ – PARTNERSTVÍ PRO PRAHU 10“, či DOTAČNÍ ŘÍZENÍ MČ Praha 10, mělo by v příslušných dokumentech být zdůrazněno, že taková podpora je možná a za jakých podmínek.